

Ch

Ochrona środowiska w Gminie Chybie w 2024 r.

I. POMNIKI PRZYRODY

W lutym 2024 r. zakończyła się procedura zdjęcia ochrony z jednego dębu rosnącego przy ul. Cieszyńskiej, która rozpoczęła się w 2023 r. W celu zapewnienia bezpieczeństwa powszechnego Rada Gminy Chybie uchwałą Nr LX/475/2024 z dnia 27 lutego 2024 r. zniosła formę ochrony przyrody z **dębu nr 169** rosnącego w Alei dębowej – stanowiącej pomnik przyrody nr 489. Niniejsza uchwała została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego z dnia 1 marca 2024 r. pod Poz. 1665.

Rada Gminy Chybie w dniu 23 kwietnia 2024 r. podjęła uchwałę Nr LXII/494/2024 w sprawie uzgodnienia prac wykonywanych w 2024 r. i 2025 r. na potrzeby ochrony pomnika przyrody „Aleja Dębowa”. Dodatkowo w dniu 27 sierpnia 2024 r. Rada Gminy Chybie w podjęła uchwałę Nr V/25/2024 w sprawie uzgodnienia prac wykonywanych w 2024 r. na dębie nr 200 rosnącym przy ul. Cieszyńskiej. Do realizacji niniejszej uchwały przystąpiono w październiku 2024 r. zlecając wykonanie prac pielęgnacyjnych w obrębie 12 szt. drzew z gatunku dąb szypułkowy, rosnących w pasie drogi powiatowej ul. Cieszyńskiej firmie DALPINEX Tymoteusz Szczotka z Bielska-Białej. Prace pielęgnacyjne obejmowały wykonanie cięć sanitarnych mających na celu usunięcie obumarłych konarów, posuszu z koron drzew oraz chorych gałęzi bezpośrednio stwarzających zagrożenie bezpieczeństwa, cięć korekcyjno-redukcyjnych koron drzew, w tym z redukcją wysokości korony oraz montaż wiązania elastycznego typu Cobra Plus 4 t na dębie nr 161 i wiązania elastycznego typu Cobra Plus 8 t na dębie nr 215. Zabiegi pielęgnacyjne prowadzone były w miesiącach październik i listopad, a ich koszt wyniósł **16.416,00 zł brutto**.

Według stanu na dzień 31.12.2024 r. w Alei dębowej rośnie **149 szt. drzew pomnikowych**.

II. AKCJE PROEKOLOGICZNE

Poprzez stronę internetową www.chybie.pl Gmina Chybie prowadzi edukację ekologiczną mieszkańców. W zakładce "Stan jakości powietrza" można było znaleźć wiadomości na temat uchwały antysmogowej oraz filmiki edukacyjne i ulotki w prosty sposób przedstawiające czego nie można spalać w piecach i kiedy należy wymienić kocioł, jak rozpalać piec od góry. W lokalnej prasie „Nowa Formacja” publikowano artykuły dotyczące możliwości pozyskania dofinansowania na wymianę piecy i termomodernizację. Na organizowanych w ciągu roku spotkaniach z mieszkańcami informowano o konieczności wymiany kotłów zgodnie z uchwałą antysmogową, możliwości skorzystania z dofinansowania w ramach programu Czyste powietrze oraz konieczności zgłoszenia kotła do CEEB. W dniu 08.09.2024 r. w czasie dożynek gminnych w Zaborzu uruchomiony został punkt konsultacyjny Czystego Powietrza w którym mieszkańcy mogli zasięgnąć informacji w sprawie tego programu, zabrać ulotki.

Gmina rozdysponowała 2500 sztuk ulotek dotyczących konieczności zgłoszenia kotła do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków oraz ulotki odnośnie zapisów uchwały antysmogowej z terminami obowiązkowej wymiany kotłów (wysyłka została zrealizowana wraz z zawiadomieniami o wysokości podatków).

Na stronie internetowej www.chybie.pl w zakładce "Stan jakości powietrza" można śledzić stan jakości powietrza w czterech lokalizacjach gminy Chybie. Gmina utrzymuje 4 sensory powietrza firmy Airly Sp. z o.o., które zamontowane są na budynkach czterech szkół. Abonament roczny za utrzymanie sensorów w 2024 r. wyniósł 4.675,97 zł.

Na terenie gminy od 2021 r. działa Gminny Punkt konsultacyjno-informacyjny Programu Czyste powietrze, w którym mieszkańcy mogą złożyć wnioski do programu lub zasięgnąć informacji w sprawie tego programu. Ponadto od lipca 2022 r. w gminie pełni dyżur ekodoradca w ramach projektu "Przywracamy błękit" realizowanego we współpracy gmin członkowskich Stowarzyszenia Aglomeracja Beskidzka. W ramach edukacji ekologicznej w dniu 18.04.2024 r. ekodoradca przeprowadził warsztaty ekologiczne w Szkole Podstawowej w Chybiu w klasach I-III. W zajęciach o tematyce ochrony powietrza, segregacji śmieci, zrównoważonym transporcie wzięło udział 55 dzieci.

W sobotę 13 kwietnia 2024 r. została zorganizowana akcja sprzątania gminy. W wyniku akcji zebrano 5 kontenerów z odpadami o pojemności 1100 l. Koszt wywozu zebranych odpadów wyniósł 675,00 zł.

III. ZAKUPY W RAMACH OCHRONY PRZYRODY

Urząd Gminy Chybie w Gospodarstwie Rolnym Piotra Czakona w Drogomyślu zakupił **3 tony** kukurydzy o wartości **2.998,80 zł**, którą przekazał Kołu Łowieckiemu „Chybie” celem dokarmiania zwierząt w okresie zimy.

Kołu Pszczelarskiemu w Chybiu przekazano w sumie **181,00 kg** węży, która była przeznaczona do zwalczania chorób pszczoł w pasiekach członków Koła Pszczelarskiego w Chybiu. Wężę o łącznej wartości **10.923,38 zł** zakupiono w Przedsiębiorstwie Pszczelarskim Tomasz Łysoń Sp. z o.o. Sp. k. z/s w Sułkowicach.

IV. NASADZENIA DRZEW NA TERENACH GMINNYCH

W ramach środków przyznanych na zadrzewienie gminy w 2024 roku zakupiono w Szkółce Drzew i Krzewów Ozdobnych Cieśla w Wiśle Małej **15 szt.** głogów, które zostały posadzone na terenie stadionu sportowego przy ul. Sportowej w Chybiu. Ponadto w Szkółce Drzewek Waleczek Barbary i Krzysztofa Waleczek w Mnichu zakupiono jeszcze **9 szt.** klonów pospolitych, **12 szt.** głogów jednoszyjkowych oraz **9 szt.** lip drobnolistnych. Drzewa zostały posadzone przy ul. Podgroble w Zarzeczu, ul. Jesionowej i Zawala w Frelichowie, ul. Kruczej i ul. Ogrodniczej w Mnichu, na terenie Centrum sportowo-rekreacyjnego w Mnichu oraz na terenie Sołtysówki we Frelichowie i przy Domu Nauczyciela w Chybiu przy ul. Bielskiej.

Wszystkie nasadzenia wynikały z zobowiązań jakie nałożył na gminę Starosta Cieszyński w wydanych decyzjach zezwalających na usunięcie drzew z terenów gminnych. Zezwolenie na usunięcie niektórych drzew uzyskaliśmy pod warunkiem dokonania nowych nasadzeń.

Koszt zakupu w/w sadzonek drzew wyniósł **6.460,00 zł**.

V. KONSERWACJA ROWÓW GMINNYCH

W 2024 r. w ramach środków zabezpieczonych w budżecie gminy na czyszczenie rowów dokonano czyszczenia rowów przydrożnych przy ul. Orzeszkowej i ul. Zawala w Frelichowie, ul. Miarki, ul. Darwina, ul. Czereśniowej w Zaborzu, ul. Wojska Polskiego w Mnichu oraz rowów śródpolnych od bocznego odcinka ul. Słowackiego w Mnichu w kierunku ul. Bielskiej, od ul. Ogrodniczej w kierunku ul. Rolnej w Mnichu, od ul. Podgroble do bocznego odcinka ul. Leśnej w Chybiu. Łącznie oczyszczono 2406 mb rowów wydając na to kwotę **42.154,00 zł**, z czego kwota 34.984,00 zł pochodziła z budżetu gminy, a 7.170,00 zł z Funduszu Sołectkiego Zaborza.

Dodatkowo w 2024 r. oczyszczono kanał doprowadzający wodę do dwóch stawów gminnych zlokalizowanych przy ul. Bielskiej o długości 152 mb za kwotę **14.962,35 zł** oraz oczyszczono 265 mb rowu opaskowego wokół przedmiotowych stawów za kwotę **22.349,08 zł**.

VI. DOTACJA NA UTRZYMANIE WÓD I URZĄDZEŃ WODNYCH

Gmina Chybie udzieliła Gminnej Spółce Wodnej w Chybiu dotacji celowej w wysokości 25.000,00 zł na dofinansowanie bieżącego utrzymania wód i urządzeń wodnych, polegającego na **konserwacji dwóch rowów melioracyjnych w Frelichowie R-5 i R-23**. Łącznie oczyszczono 1270 mb rowów melioracyjnych.

VII. USUWANIE AZBESTU

W 2024 roku w ramach realizowanego przez Gminę Chybie Programu usuwania azbestu usunięto i unieszkodliwiono **1,880 Mg** odpadów azbestowych z terenu jednej posesji. Na realizację zadania przeznaczono kwotę 1.504,00 zł, która pochodziła z dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

VIII. OCHRONA POWIETRZA

W 2024 roku na terenie Gminy Chybie ze środków pochodzących z programu „Czyste powietrze” udało się zlikwidować **82 szt.** starych kotłów, które wymienione zostały na :

- kotły na pellet klasy 5 - 15 szt.,
- piece gazowe - 45 szt.,
- pompy ciepła - 22 szt.

Dodatkowo termomodernizacji poddano 51 budynków, w 20 przypadkach połączona ona była z likwidacją starego kotła.

IX. OPIEKA NAD ZWIERZĘTAMI BEZDOMNYMI

Zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o ochronie zwierząt Wójt ma obowiązek przygotowania projektu programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na dany rok. Projekt programu przekazuje się do zaopiniowania powiatowemu lekarzowi weterynarii, działającemu na obszarze gminy organizacjom społecznym, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt oraz dzierżawcom lub zarządcom obwodów łowieckich, działających na obszarze gminy. Projekt programu po zaopiniowaniu przez w/w organy został przedłożony Radzie Gminy Chybie i przyjęty Uchwałą nr LXI/486/2024 z dnia 26 marca 2024 r.

Na Gminie ciąży obowiązek ochrony nad bezdomnymi zwierzętami i zapewnienie utylizacji zwłok zwierzęcych. W budżecie gminy zabezpieczane są środki na korzystanie z usług schroniska dla zwierząt i na utylizację zwierząt padłych. Bezdomne zwierzęta odbierane były przez firmę JUKO Sp. z o.o., ul. Piłsudskiego 54/40, 42-400 Zawiercie, która prowadzi Schronisko dla Zwierząt w Bolesławiu przy ul. Parkowej 60. Zwierzęta były odbierane po zgłoszeniu telefonicznym przez Urząd Gminy w Chybiu bądź Komisariat Policji w Strumieniu. Koszt oddania jednego psa lub kota do schroniska wynosił 1.230,00 zł/szt.

Oprócz jednorazowej opłaty za umieszczenie psa/kota w schronisku gmina płaciła ryczałt w wysokości 4.428,00 zł/miesiąc za gotowość przyjęcia zwierząt do schroniska i opiekę nad nimi. Zwierzęta, które zginęły na drogach gminnych w wyniku potrącenia przez kierujących samochodami odbierane były również przez firmę JUKO sp. z o.o. Koszt utylizacji padłego dużego zwierzęcia to 810,00 zł/szt., małego zwierzęcia 648,00 zł/szt., a przewóz rannego w zdarzeniu drogowym zwierzęcia do weterynarza i opieka nad nim kosztowała 1.845,00 zł/szt.

W 2024 r. gmina zapewniła opiekę **23 zwierzętom oddanym do schroniska** (8 psów i 15 kotów). Z poboczy dróg gminnych odebrano i oddano do utylizacji martwe zwierzęta tj. 9 saren, oraz 1 kota.

ROK	Liczba zwierząt oddanych do schroniska	Liczba zwierząt oddanych do utylizacji
2024	23	10

Ranne, dzikie zwierzęta w tym ptaki znajdujące się pod ochroną, zostały odłowione przez "Leśne Pogotowie" w Mikołowie. W 2024 r. „Leśne Pogotowie” w Mikołowie przyjęło **8 zwierząt** (ptactwo, sarna, jeź, nietoperz) z terenu naszej gminy. Łączny koszt zadania wyniósł **5.867,10 zł**.

W 2024 r. do Urzędu Gminy w Chybiu wpłynęło jedno zgłoszenie w sprawie nieprawidłowego sprawowania opieki nad zwierzętami przez właściciela, wobec czego wraz z wnioskodawcą Fundacją Psia Ekipa- Razem dla zwierząt podjęto odpowiednie kroki w formie odebrania zwierząt właścicielowi. Gmina Chybie zgodnie z ustawą o ochronie zwierząt zapewniała dokarmianie bezdomnych kotów, poprzez wydawanie karmy społecznemu opiekunowi kotów wolno żyjących. Urząd Gminy aktywnie poszukiwał nowych właścicieli zwierząt poprzez stronę internetową oraz media społecznościowe.

X. SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI KOMUNALNYMI

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie gminy Chybie od 1 lipca 2013r. objęte są nieruchomości zamieszkałe. Pozostałe, niezamieszkałe nieruchomości, takie jak miejsca prowadzenia działalności gospodarczej czy budynki użyteczności publicznej, muszą mieć umowę na odbiór odpadów z firmą zarejestrowaną w rejestrze działalności regulowanej, prowadzonym przez Wójta Gminy Chybie.

Odpady komunalne z terenu gminy Chybie odbierane są zgodnie z Regulaminem utrzymania czystości i porządku w gminie Chybie - prowadzona jest zbiórka selektywna następujących frakcji odpadów:

- szkło- worki w kolorze zielonym,
- papier- worki w kolorze niebieskim,
- tworzywa sztuczne, metale, odpady opakowaniowe wielomateriałowe – worki w kolorze żółtym,

- odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji- pojemniki w kolorze brązowym.

Popiół z palenisk domowych, jak również odpady niesegregowane (zmieszane) gromadzone są w osobnych pojemnikach. Odpady takie jak zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady wielkogabarytowe oraz zużyte opony pochodzące z samochodów osobowych były odbierane przez firmę P.S.T. TRANSGÓR S.A. w wyznaczonych terminach po uprzednim wystawieniu ich przed posesję.

Na terenie Gminy Chybie działa Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który dostępny był dla mieszkańców 4 dni w tygodniu.

Do PSZOK zgodnie z ustawą o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, można oddawać odpady takie jak: papier, metale, tworzywa sztuczne, szkło, odpady opakowaniowe wielomateriałowe, bioodpady, odpady niebezpieczne, przeterminowane leki i chemikalia, odpady niekwalifikujące się do odpadów medycznych powstałe w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi (w szczególności igły i strzykawki), zużyte baterie i akumulatory, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, meble i inne odpady wielkogabarytowe, zużyte opony

z samochodów osobowych, odpady budowlane i rozbiórkowe, odpady tekstyliów i odzieży. Odpady w PSZOK przyjmowane są od mieszkańców gminy po okazaniu „Karty użytkownika PSZOK”.

W roku 2024 obowiązywał limit ilościowy dotyczący przyjmowania zużytych opon w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Na podstawie uchwały nr XVIII/155/2020 Rady Gminy Chybie z 14 lipca 2020 roku, właściciele nieruchomości mogli przekazać **4 sztuki opon rocznie** w zamian za uiszczoną opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi z posesji. W sytuacji, gdy właściciel chciałby oddać większą ilość zużytych opon, zgodnie z uchwałą nr XXV/204/2021 Rady Gminy Chybie z 15 stycznia 2021 roku, obowiązywała dodatkowa opłata w wysokości 5,00 zł za każdą oponę przyjętą ponad ustalony limit.

1) Podmioty odbierające odpady

Nieruchomości zamieszkałe:

W ramach przeprowadzonego przetargu na odbiór odpadów z nieruchomości zamieszkałych została wyłoniona firma TRANSGÓR S.A. ul. Jankowicka 9, 44-201 Rybnik. Umowa z firmą została zawarta na okres od 2 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2024 r. **Koszt zagospodarowania odpadów odebranych spod posesji oraz odebranych z PSZOK w 2024 r. wyniósł 3.148.905,34 zł.** Zgodnie z ustawową zmianą sposobu rozliczania kosztów odbioru i zagospodarowania odpadów z systemu ryczałtowego na system rozliczania faktycznej ilości odebranych i zagospodarowanych odpadów, podstawą ustalenia wynagrodzenia za odbieranie i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości jest stawka za każdą tonę odebranych i zagospodarowanych odpadów komunalnych.

Nieruchomości niezamieszkałe:

W rejestrze działalności regulowanej prowadzonym przez Wójta Gminy Chybie na dzień 31 grudnia 2024 r. wpisanych było łącznie **12 firm**, które uprawnione są do odbioru zmieszanych odpadów komunalnych, jak również odpadów segregowanych od właścicieli nieruchomości.

2) Statystyka

Liczba mieszkańców

Na koniec 2024 roku gminnym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi objętych było **8 947 osób**.

W 2024 roku opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi przedstawiały się następująco:

- 29,00 zł miesięcznie od osoby, jeżeli odpady są zbierane i odbierane w sposób selektywny;
- 62,00 zł miesięcznie od osoby, jeżeli właściciel nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów w sposób selektywny.

W 2024 r. obowiązywała również **ulga dla mieszkańców kompostujących** bioodpady na terenie własnej posesji w wysokości **2 zł od osoby na miesiąc**. Ponadto w gminie w dalszym ciągu funkcjonuje **częściowe zwolnienia z opłaty dla rodzin wielodzietnych**, posiadających Kartę Dużej Rodziny.

Ilość odpadów odebranych w 2024 r.:

NIERUCHOMOŚCI ZAMIESZKAŁE – odpady odebrane spod posesji

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odpadów [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	72,89
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	278,58
15 01 07	Opakowania ze szkła	185,43
16 01 03	Zużyte opony	8,10
20 01 36	Zużyte urządzenia elektroniczne i elektryczne	1,48
ex 20 01 99	Inne nie wymienione frakcje zbierane w sposób selektywny (popiół)	475,55
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	1050,91
20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	1375,43
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	106,33

**NIERUCHOMOŚCI ZAMIESZKAŁE - odpady dostarczone do punktu
selektywnego zbierania odpadów komunalnych:**

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odpadów [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	7,37
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	4,08
15 01 07	Opakowania ze szkła	2,80
16 01 03	Zużyte opony	22,28
17 01 01	Odpady z betonu oraz gruz betonowy z rozbioru i remontów	80,42
17 03 80	Odpadowa papa	3,16
17 06 04	Materiały izolacyjne inne niż wymienione w 17 06 01 i 17 06 03	3,80
17 09 04	Zmieszane odpady z budowy, remontów i demontażu inne niż wymienione w 17 09 01, 17 09 02 i 17 09 03	220,55
20 01 32	Leki inne niż wymienione w 20 01 31	0,22
20 01 34	Baterie i akumulatory inne niż wymienione w 20 01 31	0,17
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	6,28
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	15,50
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	270,90
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	239,09

NIERUCHOMOŚCI NIEZAMIESZKAŁE

Kod odpadu	Rodzaj odpadu	Masa odpadów [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	29,61
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	2,38
15 01 04	Opakowania z metali	13,1953
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	124,81
15 01 07	Opakowania ze szkła	1,16

20 01 01	Papier i tektura	0,50
20 01 02	Szkło	0,67
20 01 39	Tworzywa sztuczne	0,65
20 01 99	Inne niewymienione frakcje zbierane w sposób selektywny	20,56
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	0,75
20 02 03	Inne odpady nieulegające biodegradacji	17,42
20 03 01	Niesegregowane (zmieszane) odpady komunalne	44,54

Osiągnięte poziomy recyklingu

Zgodnie z art. 3 ust. 2 pkt 9 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach Gmina Chybie w 2024 r. osiągnęła wymagane ustawowo poziomy:

- poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych, który wyniósł 47,44%,
- poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania, który wyniósł 15,21 %,
- poziom składowania, który wyniósł 18,30%.

WÓJT GMINY
Janusz Zydek
 Janusz Zydek